

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI HUZURIDAGI STATISTIKA AGENTLIGI

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDAGI KORXONA VA TASHKIOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA‘LUMOT

*2023- yil 1- fevral holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)*

*Ma‘lumotlar O‘zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma‘lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g'oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo'llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta'minlash bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo'g'ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag'batlantirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilyapti.

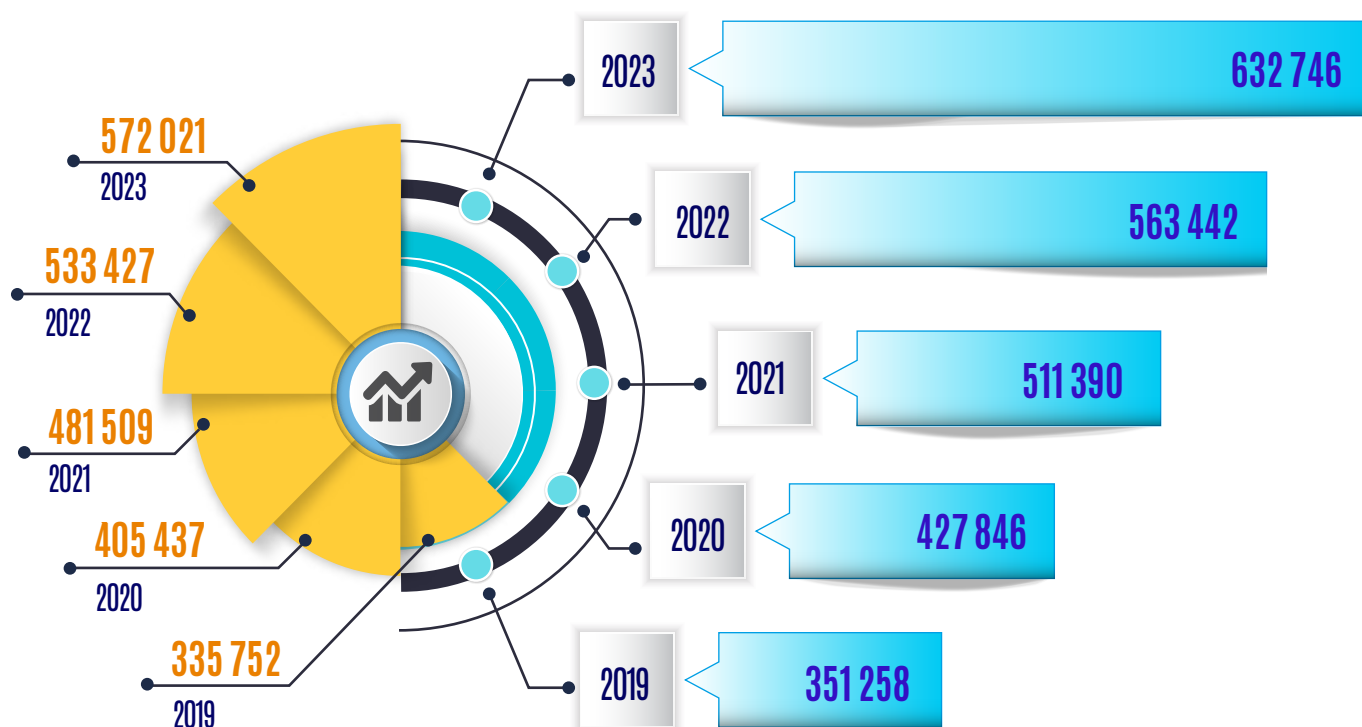
Jumladan, **2023**-yil 1-fevral holatiga respublikada faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari) **572,0** mingtani tashkil etdi (ulardan kichik korxonalar va mikrofirmalar **503,8** mingta). O'tgan yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar sonining o'sishi **7,2** foizni (jumladan, kichik korxonalar va mikrofirmalar **7,9** foiz) tashkil etdi.

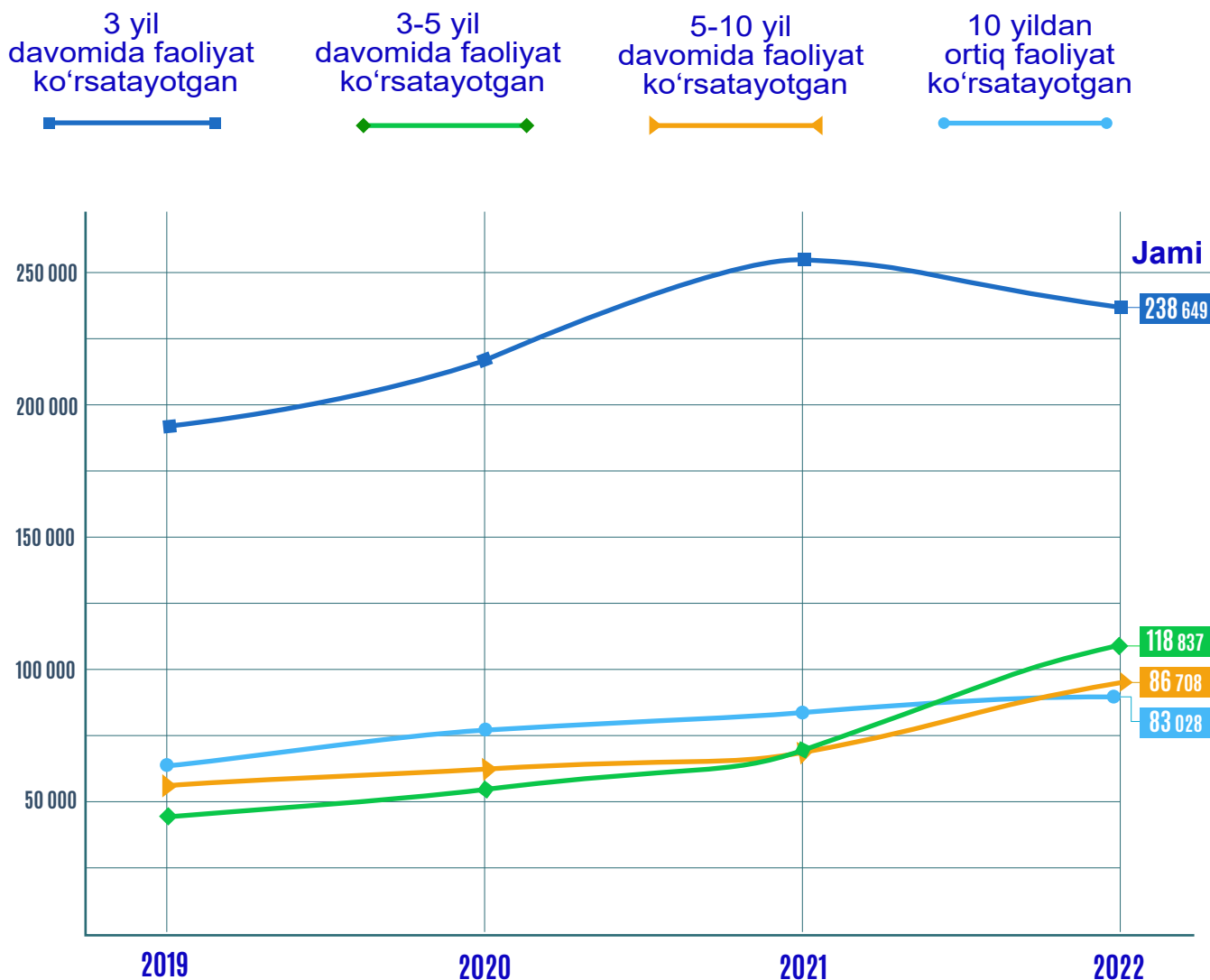
Korxonalar va tashkilotlar to'g'risida umumiy ma'lumotlar

fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari, 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda.

Faoliyat ko'rsatayotgan

Ro'yxatdan o'tgan

Bugungi kunda mamlakatimizda xususiy mulk, kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish, bu yo'ldagi to'siq va g'ovlarni bartaraf etish maqsadida uzoqni ko'zlab olib borilayotgan islohatlar samarasi milliy iqtisodiyotimizning chinakam tayanchiga aylandi.

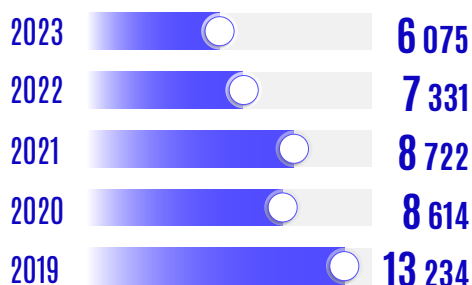
Xususan, respublikada faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarining soni (fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari) **527,2** mingtani tashkil etdi. Ulardan 3 yil davomida **238,6** mingtani, 5 yil davomida **118,8** mingtani, 10 yil davomida **86,7** mingtani va 10 yildan ortiq davr davomida faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarining soni **83,0** mingtani tashkil qiladi.

Hududlar kesimida jami faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soniga nisbatan 10 yildan ortiq davrda faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarining eng yuqori ulushlari Sirdaryo (**18,2** foiz), Andijon (**18,0** foiz), Farg'ona (**17,4** foiz), Qashqadaryo **17,1** foiz) viloyatlari va Toshkent shahrida (**17,4** foiz) qayd etildi.

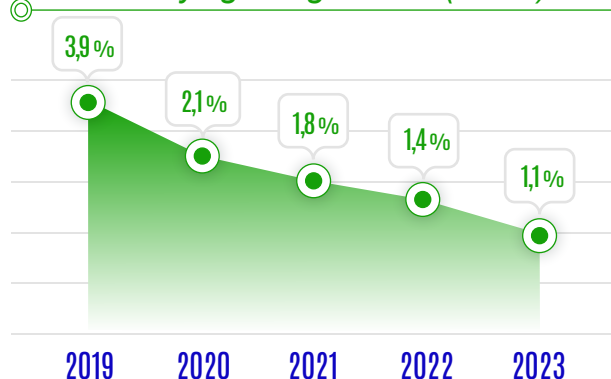
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar

2023- yil yanvar holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

2023- yil yanvar oyida yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda 978 taga ko'payganligini ko'rish mumkin.

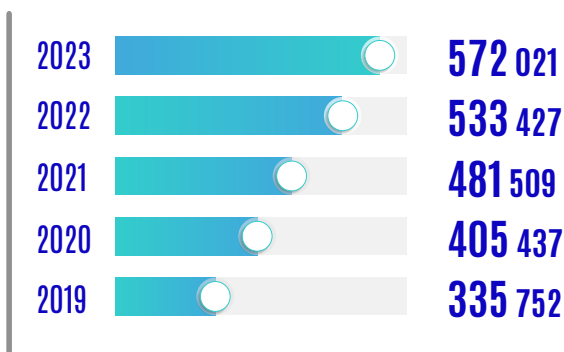
Yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha 2018- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas'uliyati cheklangan jamiyatlar 1 863 taga, oilaviy korxonalar 42 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

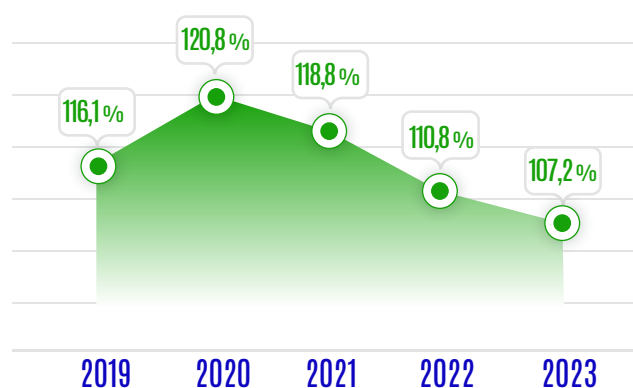
Toshkent sh.	1383	1,2%	Namangan v.	374	1,0%
Farg'ona v.	563	1,1%	Surxondaryo v.	313	1,0%
Toshkent v.	501	0,9%	Andijon v.	308	0,7%
Samarqand v.	464	0,9%	Qoraqalpog'iston R.	293	1,1%
Xorazm v.	447	1,6%	Navoiy v.	277	1,1%
Qashqadaryo v.	395	1,0%	Jizzax v.	222	0,9%
Buxoro v.	387	1,2%	Sirdaryo v.	148	0,9%

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

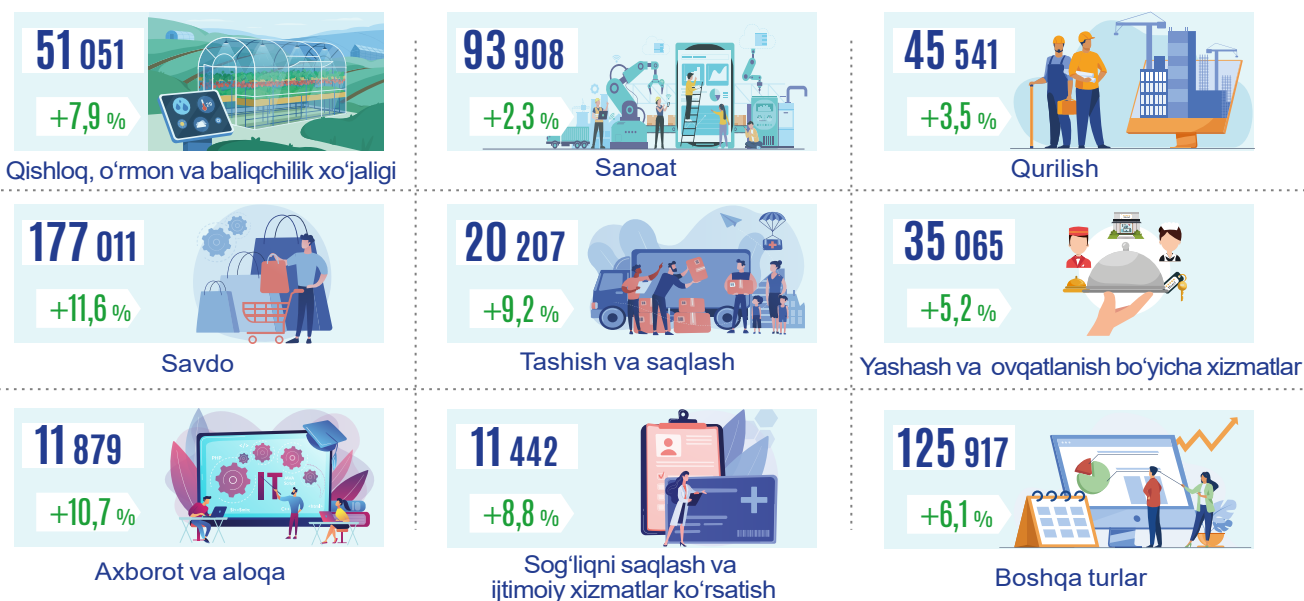
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023-yil 1-fevral holatiga faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni 2022-yilning mos davriga (**533 427 ta**) nisbatan **38 594** taga oshganligini quyidagi sohalarida korxonalar sonining sezilarli o'sishi bilan ifodalash mumkin: savdo – **158 551** tadan **177 011** taga (o'sish **18 460 ta**), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida – **47 319** tadan **51 051** taga (o'sish **3 732 ta**), sanoat – **91 770** tadan **93 908** taga (o'sish **2 138 ta**).

Shuningdek, ushbu davrda respublika darajasiga (**107,2 foiz**) nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Xorazm (**112,8 foiz**), Qashqadaryo (**111,6 foiz**) va Samarqand (**109,0 foiz**) viloyatlarida qayd etildi.

Hududlar kesimida

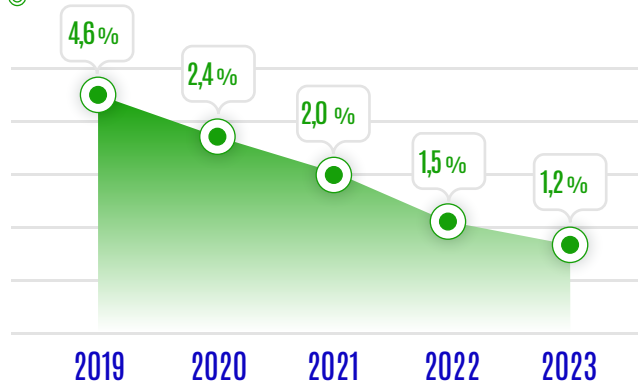
Toshkent sh.	113 363	106,4%	Buxoro v.	33 313	106,7%
Toshkent v.	53 866	106,3%	Surxondaryo v.	30 033	105,2%
Samarqand v.	51 566	109,0%	Xorazm v.	28 471	112,8%
Farg'ona v.	49 609	105,7%	Qoraqalpog'iston R.	26 125	109,7%
Andijon v.	43 009	103,9%	Jizzax v.	24 966	108,4%
Qashqadaryo v.	40 604	111,6%	Navoiy v.	24 565	107,9%
Namangan v.	35 845	106,7%	Sirdaryo v.	16 686	104,5%

2023-yil yanvar holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		5 936
2022		6 943
2021		8 395
2020		8 393
2019		12 856

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

491

1,0%

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

722

0,8%

Sanoat

426

0,9%

Qurilish

2 519

1,4%

Savdo

312

1,5%

Tashish va saqlash

388

1,1%

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

253

2,2%

Axborot va aloqa

116

1,2%

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

709

1,1%

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo'lmoqda. **2023**-yil yanvar oyida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni **5 936** ta bo'lib, shundan:

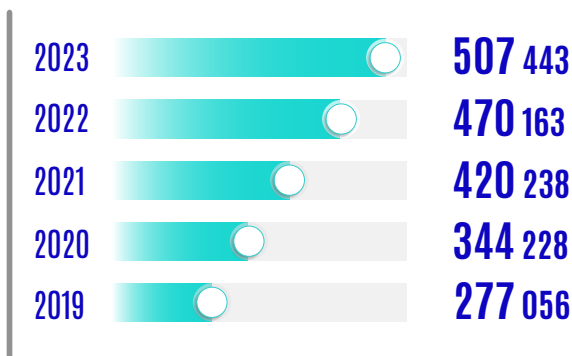
- mikrofirmalar va kichik korxonalar **5 920** ta;
- yirik korxonalar **16** tani nani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

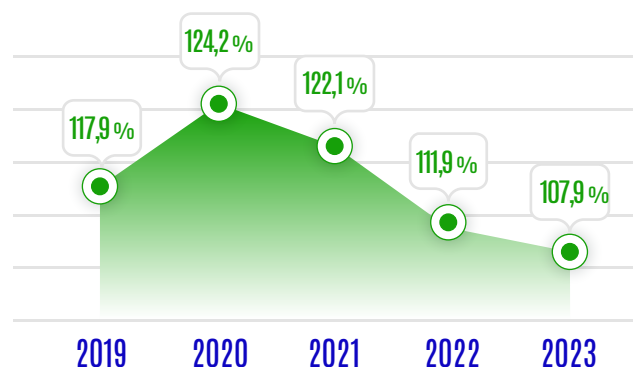
Toshkent sh.	1 350	1,3%	Namangan v.	364	1,2%
Farg'ona v.	551	1,3%	Surxondaryo v.	306	1,2%
Toshkent v.	491	1,0%	Andijon v.	302	0,8%
Samarqand v.	454	1,0%	Qoraqalpog'iston R.	279	1,2%
Xorazm v.	443	1,7%	Navoiy v.	273	1,2%
Buxoro v.	384	1,3%	Jizzax v.	216	1,0%
Qashqadaryo v.	377	1,1%	Sirdaryo v.	146	1,0%

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

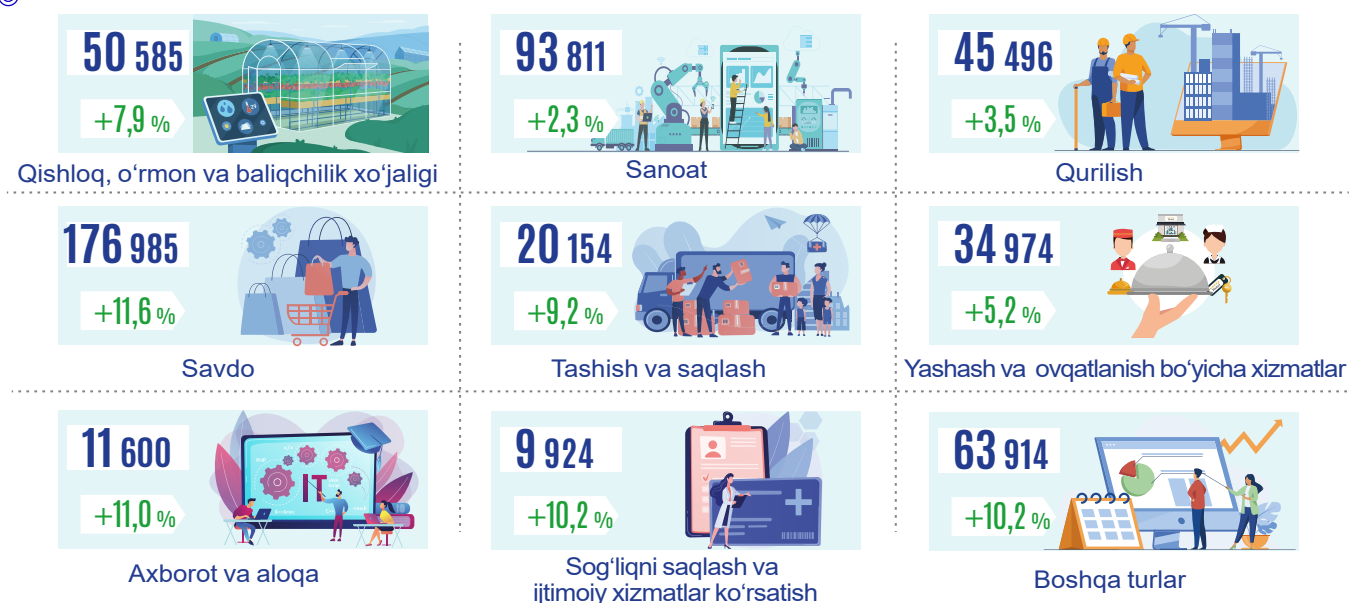
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

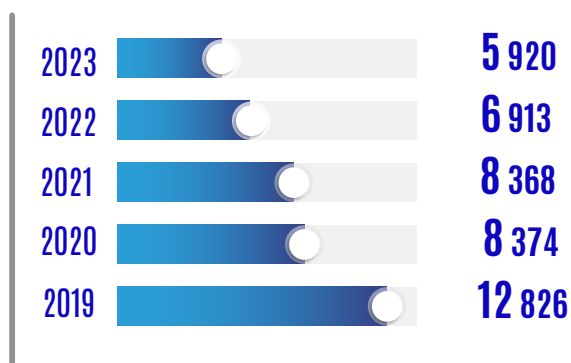
Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni **2023-** yil 1- fevral holatiga **507,4** mingtaga yetib, **2019-** yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati **183,2** foizni tashkil etdi (**277,1** mingta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – **34,9** foiz, sanoat – **18,5** foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – **10,0** foiz, qurilish – **9,0** foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – **6,9** foiz, tashish va saqlash – **4,0** foiz, axborot va aloqa – **2,3** foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – **2,0** foiz, boshqa turlari – **12,4** foiz.

Hududlar kesimida

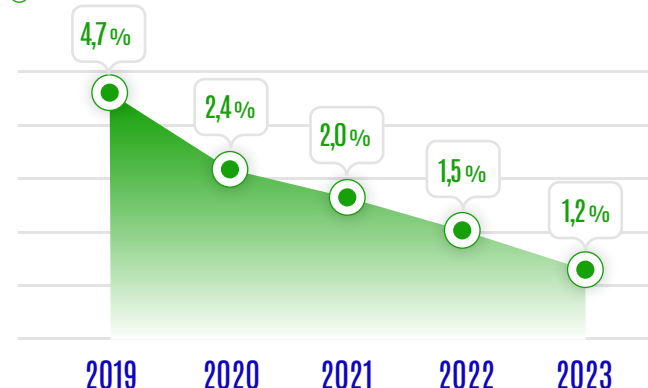
Toshkent sh.	103 325	20,4%	Buxoro v.	29 882	5,9%
Toshkent v.	47 911	9,4%	Surxondaryo v.	26 085	5,1%
Samarqand v.	45 625	9,0%	Xorazm v.	25 325	5,0%
Farg'ona v.	43 515	8,6%	Qoraqalpog'iston R.	22 386	4,4%
Andijon v.	37 699	7,4%	Navoiy v.	22 353	4,4%
Qashqadaryo v.	35 666	7,0%	Jizzax v.	21 699	4,3%
Namangan v.	31 427	6,2%	Sirdaryo v.	14 545	2,9%

2023- yil yanvar holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mamlakat iqtisodiyotining "sog'lomligi"ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko'rsatishi bo'lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o'zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko'rsatkichidir.

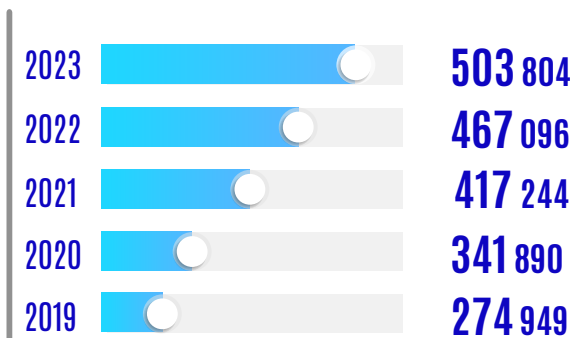
Shunda, **2023-** yil yanvar oyida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni **2022-**yilning mos davriga nisbatan **179** tadan **253** taga (o'sish **74** taga), tashish va saqlash – **302** tadan **312** taga (o'sish **10** taga) ko'paydi.

Hududlar kesimida

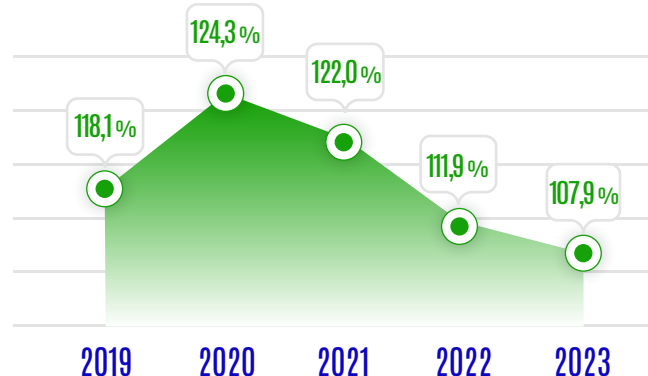
Toshkent sh.	1 342	1,3%	Namangan v.	364	1,2%
Farg'ona v.	548	1,3%	Surxondaryo v.	306	1,2%
Toshkent v.	491	1,0%	Andijon v.	302	0,8%
Samarqand v.	454	1,0%	Qoraqalpog'iston R.	278	1,2%
Xorazm v.	443	1,8%	Navoiy v.	271	1,2%
Buxoro v.	384	1,3%	Jizzax v.	216	1,0%
Qashqadaryo v.	375	1,1%	Sirdaryo v.	146	1,0%

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

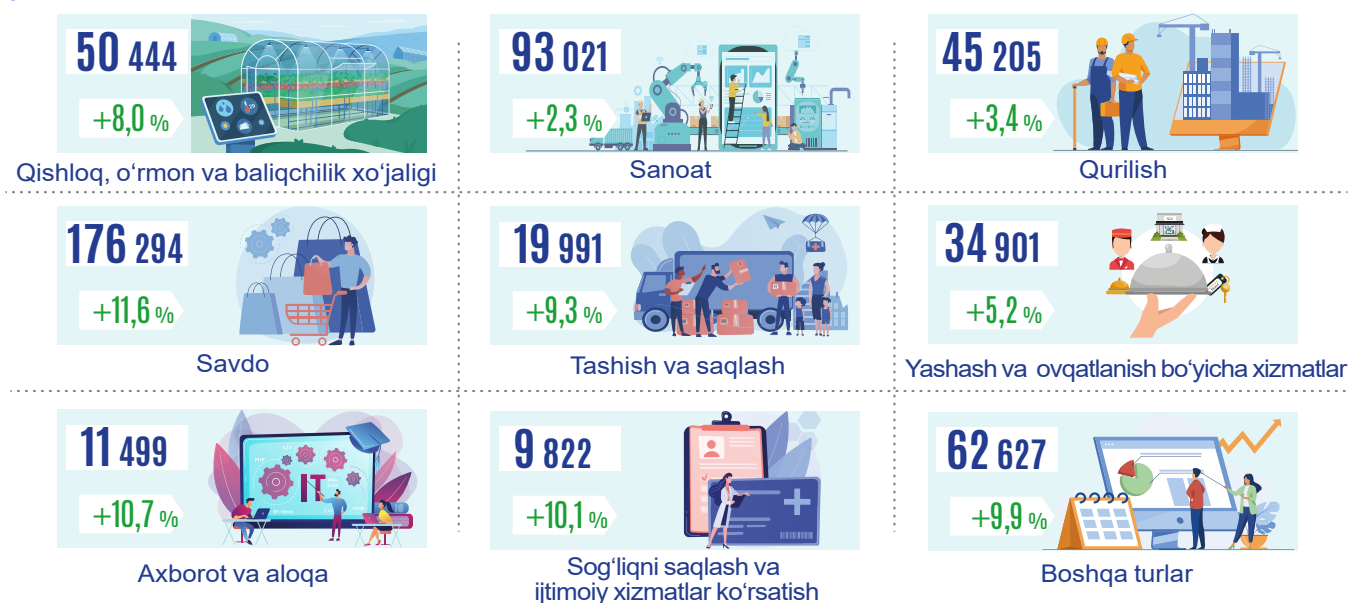
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Hududiy kesimda eng ko'p kichik biznes subyektlari Toshkent shahrida (**20,2 foiz**), Toshkent (**9,4 foiz**), Samarqand (**9,0 foiz**), Farg'ona (**8,6 foiz**) va Andijon (**7,5 foiz**) viloyatlarida faoliyat ko'rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining **50 foizdan ortig'i** faoliyat ko'rsatmoqda.

Ma'lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg'or faoliyat yuritmoqda.

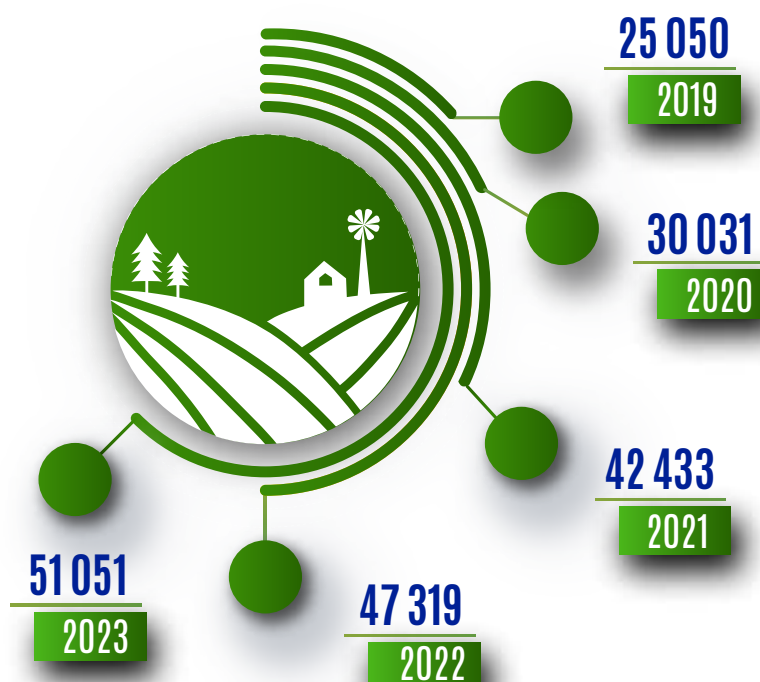
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	101 763	106,6%	Buxoro v.	29 726	107,2%
Toshkent v.	47 567	106,7%	Surxondaryo v.	25 983	105,5%
Samarqand v.	45 416	109,9%	Xorazm v.	25 190	114,3%
Farg'ona v.	43 266	106,4%	Qoraqalpog'iston R.	22 297	111,1%
Andijon v.	37 546	104,6%	Navoiy v.	22 247	108,4%
Qashqadaryo v.	35 450	113,0%	Jizzax v.	21 620	109,4%
Namangan v.	31 256	107,4%	Sirdaryo v.	14 477	104,6%

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

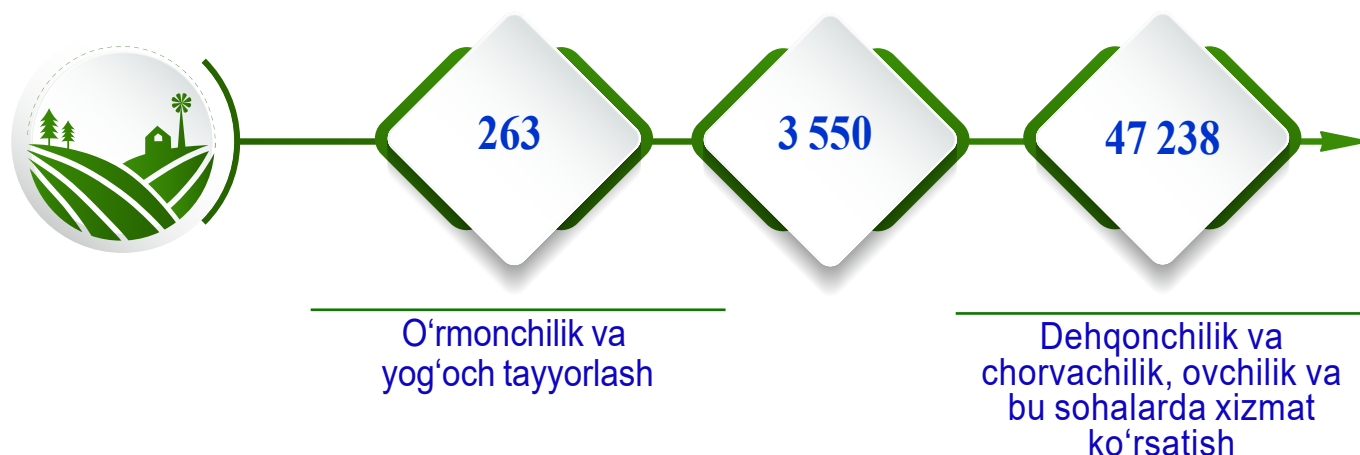
Qashqadaryo v.	7 462
Toshkent v.	5 890
Jizzax v.	4 460
Samarqand v.	4 003
Surxondaryo v.	3 851
Qoraqalpog'iston R.	3 617
Buxoro v.	3 465
Andijon v.	3 331
Xorazm v.	3 268
Navoiy v.	2 996
Namangan v.	2 960
Sirdaryo v.	2 458
Farg'ona v.	2 293
Toshkent sh.	997

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

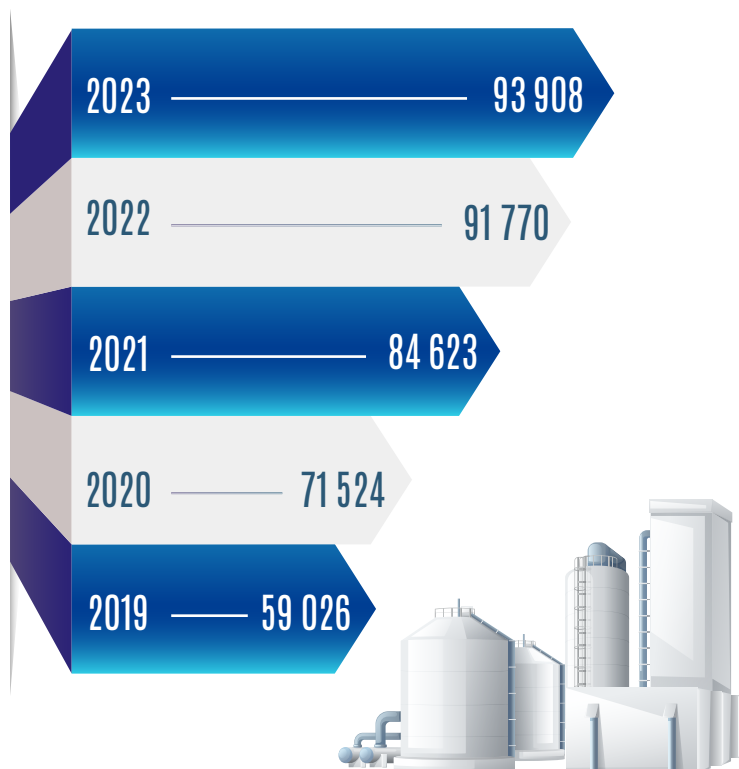
Baliq ovlash va akvakultura

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

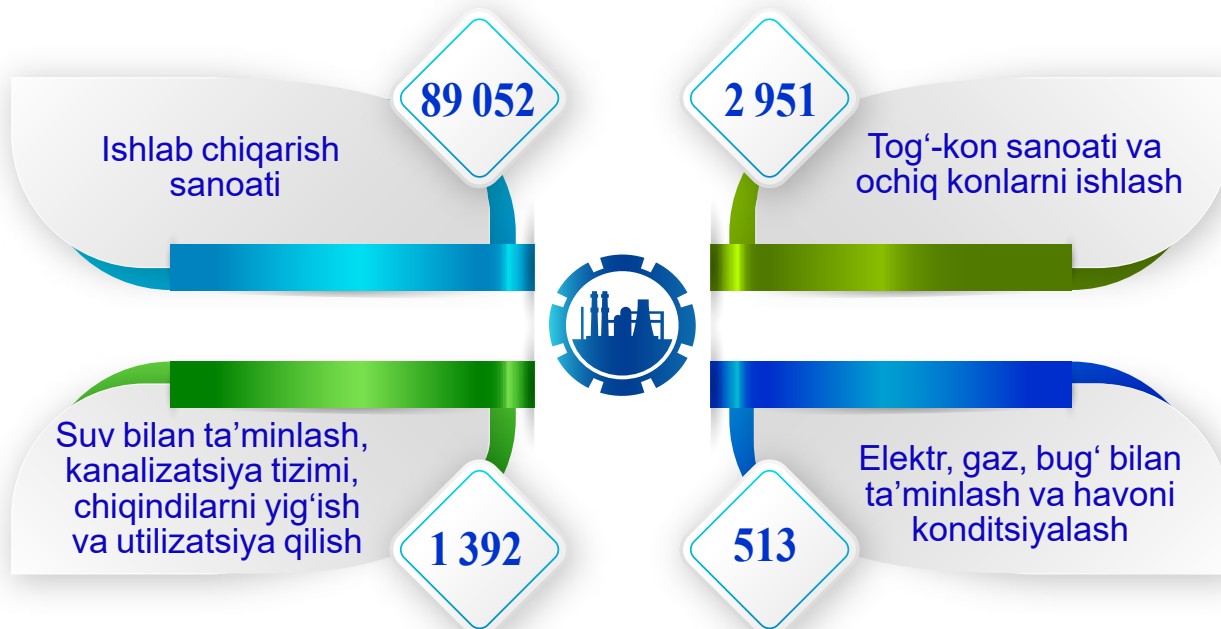
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	15 869
Farg'ona v.	10 070
Toshkent v.	9 641
Andijon v.	9 438
Samarqand v.	8 295
Namangan v.	7 572
Qashqadaryo v.	5 396
Buxoro v.	4 982
Xorazm v.	4 665
Surxondaryo v.	4 555
Jizzax v.	3 850
Navoiy v.	3 830
Qoraqalpog'iston R.	3 553
Sirdaryo v.	2 192

Sanoat tarmog'i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo'lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So'nggi uch yil ichida faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxonalarini sonining o'sish sur'ati **111,0** foizni tashkil etdi.

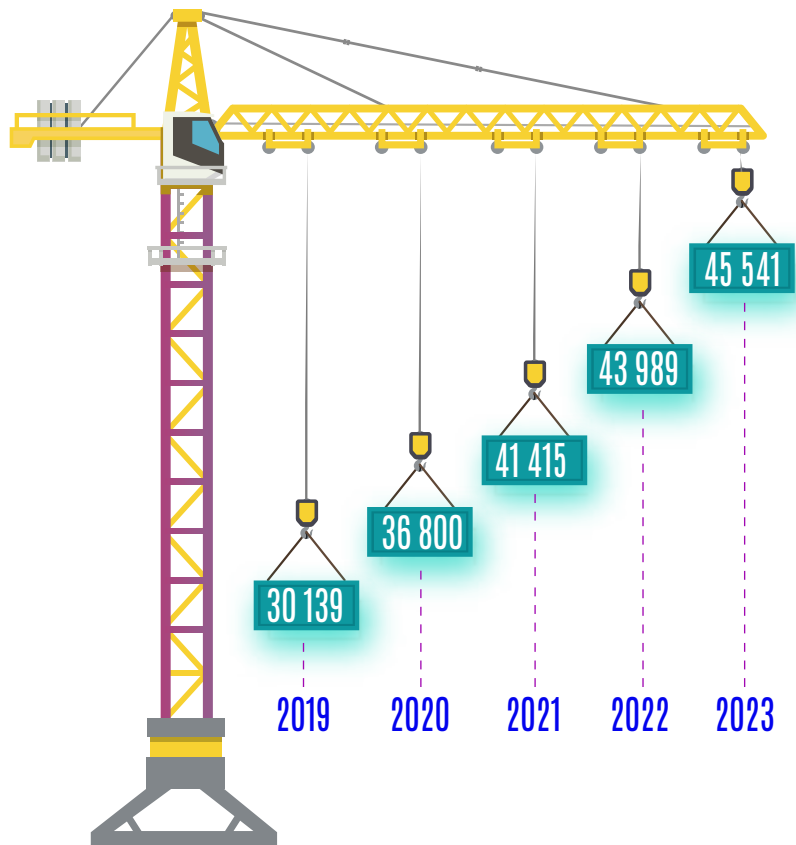
Sanoat korxonalarini soni jami korxonalar va tashkilotlarning **16,4** foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – **94,8** foizini ishlab chiqarish sanoati (o'tgan yil ning mos davriga nisbatan o'sish **102,2** foiz), **3,1** foizini tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o'sish **104,4** foiz), **1,5** foizini suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish (o'sish **107,2** foiz) va **0,6** foizini elektr, gaz bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash (o'sish **106,0** foiz) tashkil etgan.

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	9 166
Toshkent v.	3 999
Farg'ona v.	3 788
Qashqadaryo v.	3 444
Samarqand v.	3 435
Andijon v.	3 318
Buxoro v.	2 999
Surxondaryo v.	2 932
Qoraqalpog'iston R.	2 455
Namangan v.	2 378
Jizzax v.	2 155
Xorazm v.	2 121
Navoiy v.	1 748
Sirdaryo v.	1 603

O'zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog'i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi **56,4** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan **103,6** foizga oshgan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi **12,1** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan **126,3** foizga oshgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi **31,5** foiz ulushni va **96,7** foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

5 499

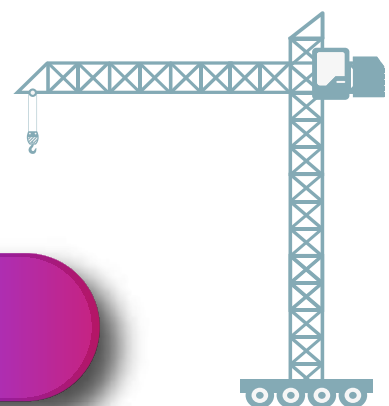
Fuqarolik
obyektlarini qurish

14 343

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

25 699

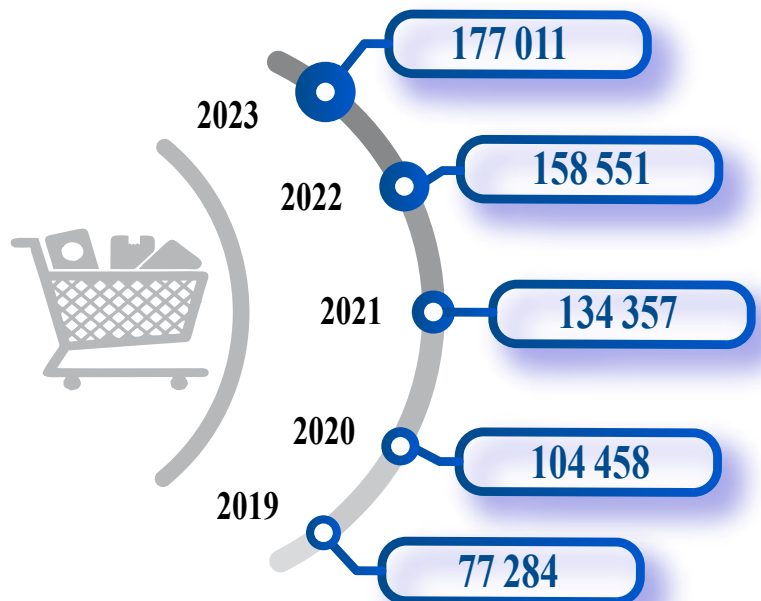
Bino va
inshootlar qurish

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	34 866
Samarqand v.	18 056
Farg'ona v.	16 346
Toshkent v.	16 183
Andijon v.	12 841
Qashqadaryo v.	12 078
Namangan v.	11 398
Buxoro v.	9 626
Surxondaryo v.	9 066
Xorazm v.	8 939
Navoiy v.	8 529
Qoraqalpog'iston R.	7 302
Jizzax v.	6 525
Sirdaryo v.	5 256

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, respublikada faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxonalar savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning **99,6** foizi yoki **176,3** mingtasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi **62,2** foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, **2022-** yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati **108,7** foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida **29,2** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati **117,0** foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash yo'nalishida **8,6** foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati **116,3** foizni tashkil etdi.

15 312

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta'mirlash

51 638

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

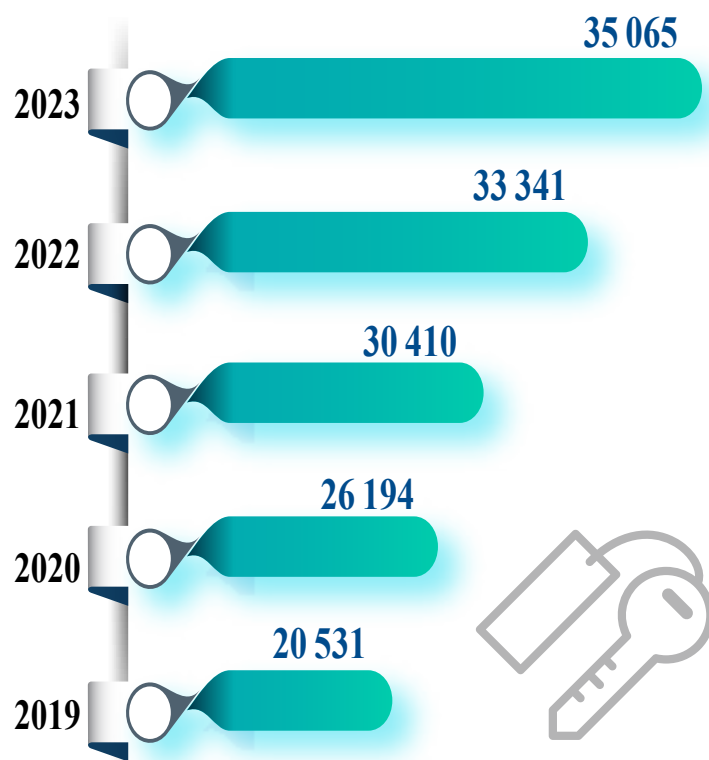
110 061

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	7 092
Samarqand v.	4 363
Toshkent v.	3 935
Farg'ona v.	2 716
Buxoro v.	2 504
Andijon v.	1 956
Qashqadaryo v.	1 936
Surxondaryo v.	1 797
Xorazm v.	1 719
Namangan v.	1 627
Jizzax v.	1 559
Navoiy v.	1 485
Qoraqalpog'iston R.	1 453
Sirdaryo v.	923

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati **2019-** yilning mos davriga nisbatan **170,8** foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, **2023-** yil 1-fevral holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning **10,2** foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo'yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining **89,8** foiz ulushini tashkil etdi.

3 592

Yashash bo'yicha xizmatlar

31 473

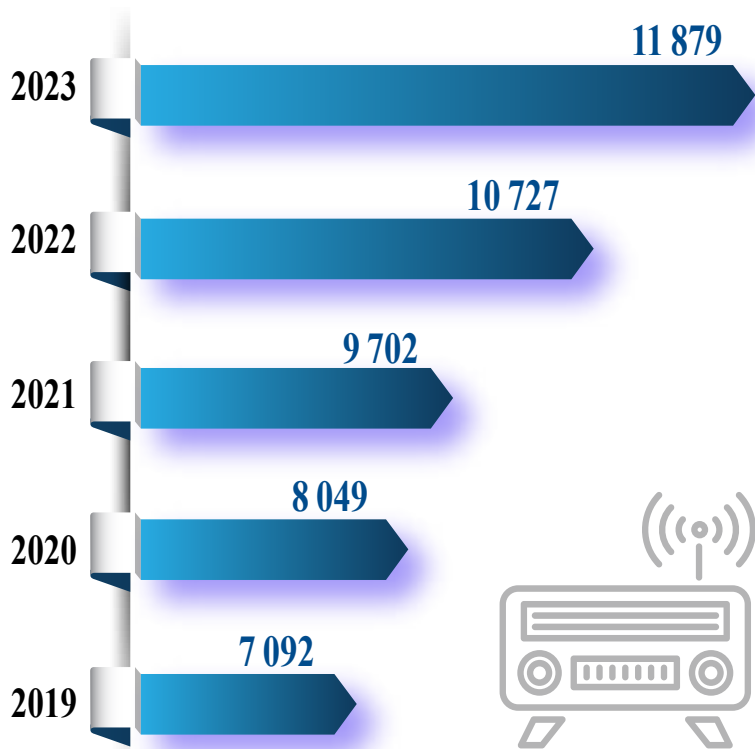
Oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

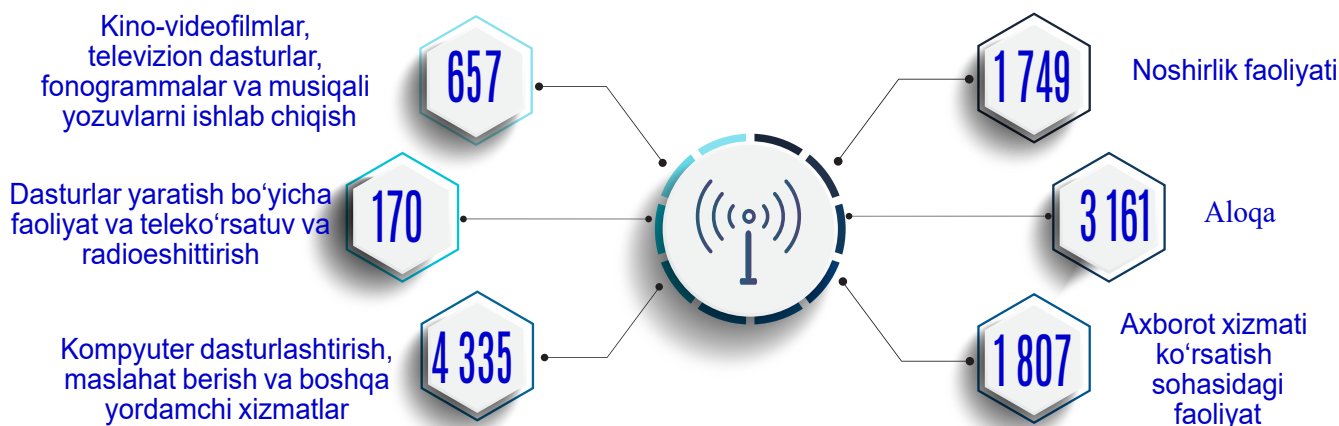
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	5 152
Farg'ona v.	1 166
Samarqand v.	849
Toshkent v.	736
Andijon v.	617
Namangan v.	528
Qashqadaryo v.	490
Qoraqalpog'iston R.	415
Xorazm v.	400
Surxondaryo v.	369
Buxoro v.	362
Navoiy v.	302
Jizzax v.	277
Sirdaryo v.	216

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,3 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022-yilning mos davriga nisbatan 105,8 foizni tashkil etdi.

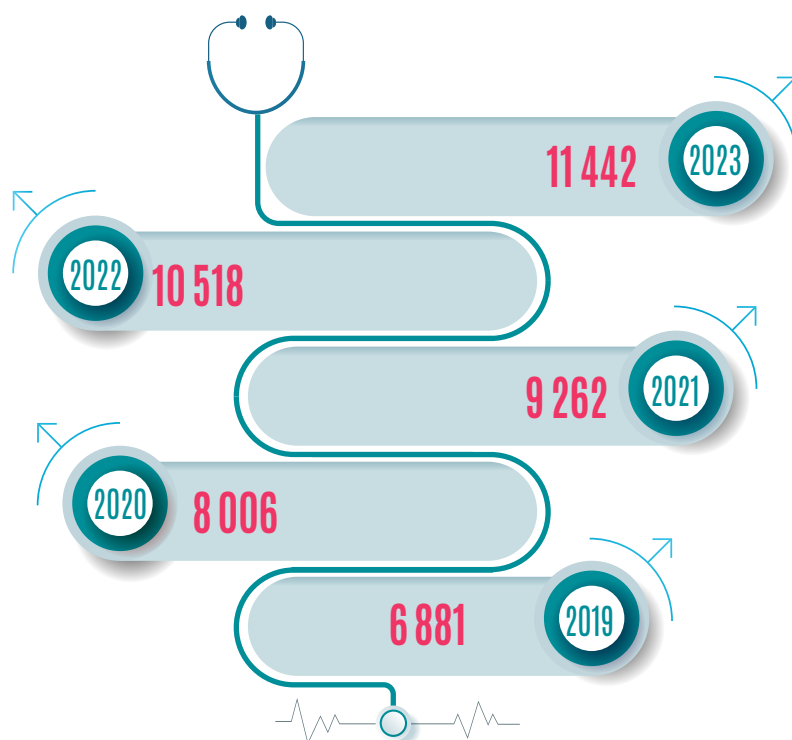
Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 28,0 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2022-yilning mos davriga nisbatan 100,4 foizni tashkil etdi. Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxonalar va tashkilotlarning 51,7 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 119,6 foizni tashkil etdi.

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	2 213
Farg'ona v.	1 234
Andijon v.	1 120
Samarqand v.	1 045
Toshkent v.	913
Qashqadaryo v.	854
Buxoro v.	821
Namangan v.	756
Xorazm v.	609
Surxondaryo v.	474
Qoraqalpog'iston R.	474
Navoiy v.	364
Jizzax v.	351
Sirdaryo v.	214

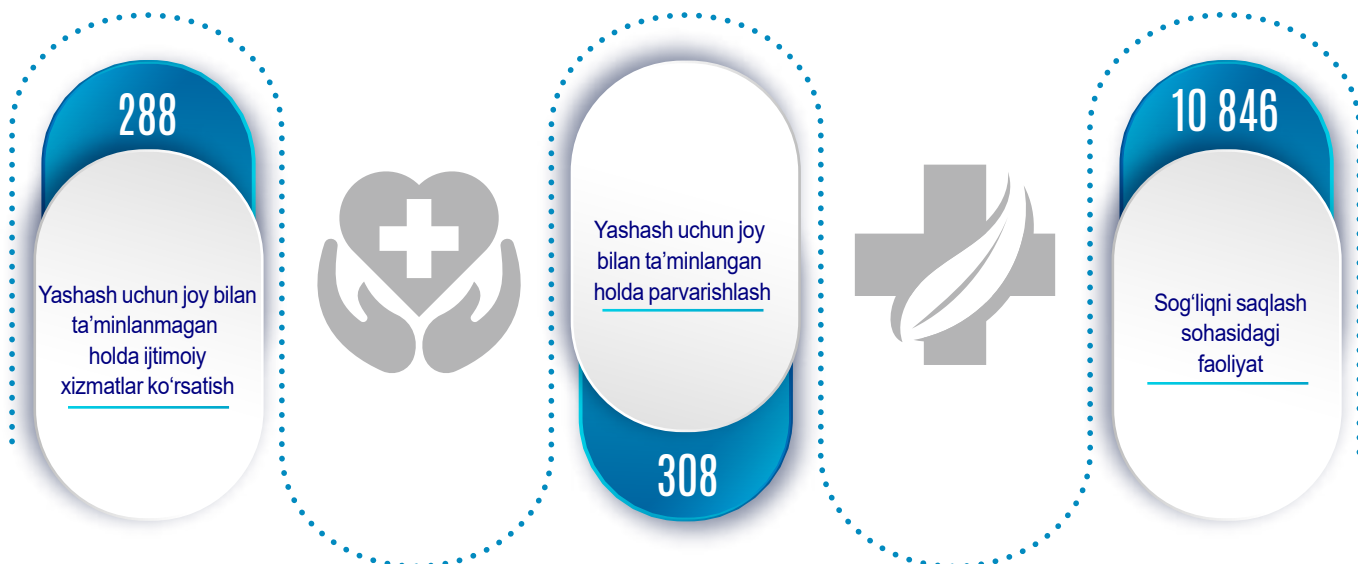
Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxonalar va tashkilotlarning salmoqli qismi – **9 924** ta yoki **86,7** foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'nalishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

94,8 foiz korxonalar sog'liqni saqlash yo'nalishiga to'g'ri kelib, o'sish sur'ati **2022**-yilning mos davriga nisbatan **109,1** foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'nalishidagi korxonalar soni **2,7** foizni tashkil etib, o'sish sur'ati **97,2** foizni tashkil etdi;

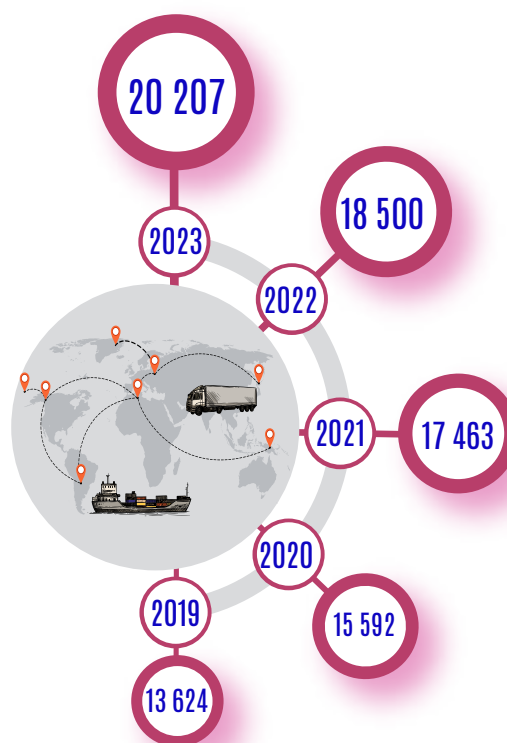
Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning **2,5** foizini tashkil etib, o'sish sur'ati **111,6** foizni tashkil etdi;

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	4 528
Buxoro v.	2 288
Toshkent v.	1 845
Farg'ona v.	1 793
Andijon v.	1 470
Samarqand v.	1 221
Namangan v.	1 188
Qashqadaryo v.	1 060
Xorazm v.	1 056
Qoraqalpog'iston R.	985
Surxondaryo v.	847
Navoiy v.	803
Jizzax v.	609
Sirdaryo v.	514

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar jami respublikadagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonaning **3,5** foiz ulushini tashkil etdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning o'sish sur'ati **109,7** foizni tashkil etdi;

ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishining o'sish sur'ati **108,4** foizni;

pochta va kuryerlik yo'nalishi **104,4** foizni tashkil etdi;

havo transporti yo'nalishida faoliyat yuritayotgan korxonalar va tashkilotlar soni **1,3** baravarga oshgan;

suv transporti yo'nalishidagi korxonalar soni **3** taga kamaygan.

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha umumiy ma'lumot

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

Tadbirkorlik
subyektlari soni

Tadbirkorlik subyektlarining
jamiga nisbatan ulushi

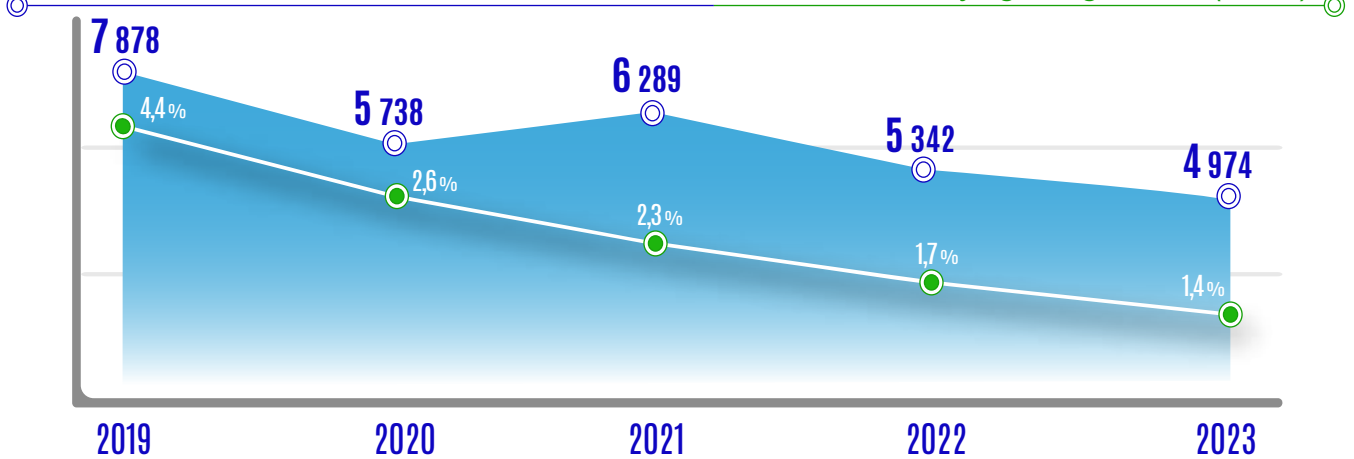
Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning birlashtirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

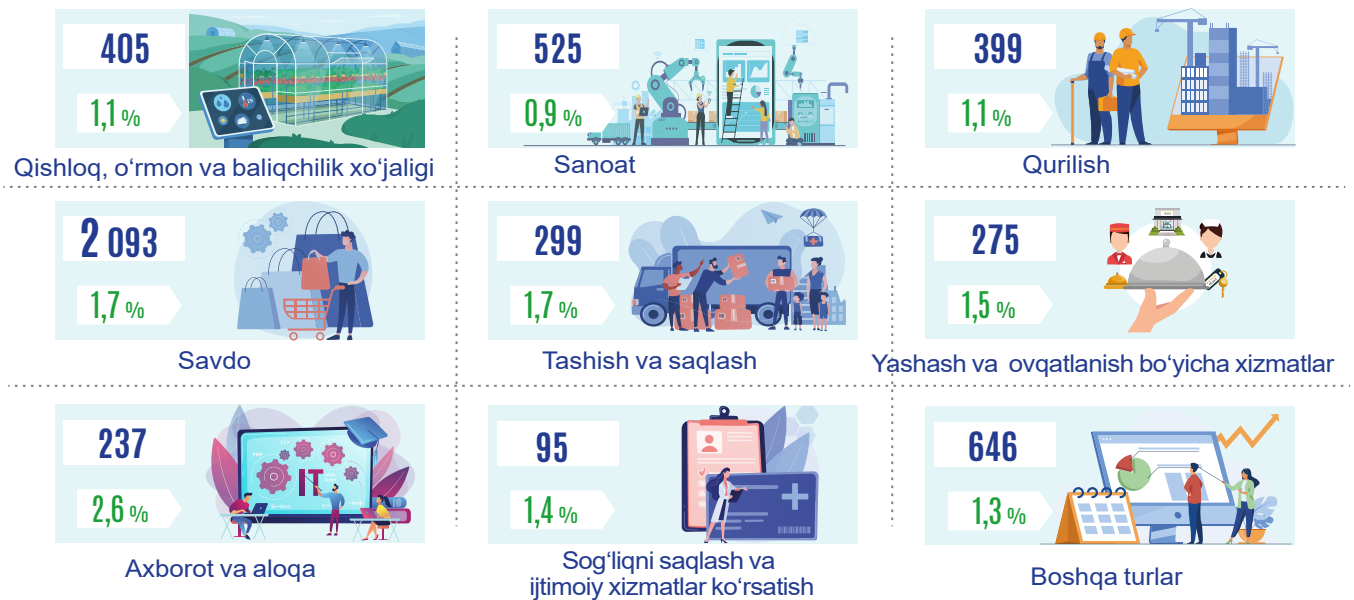
2023- yil yanvar holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

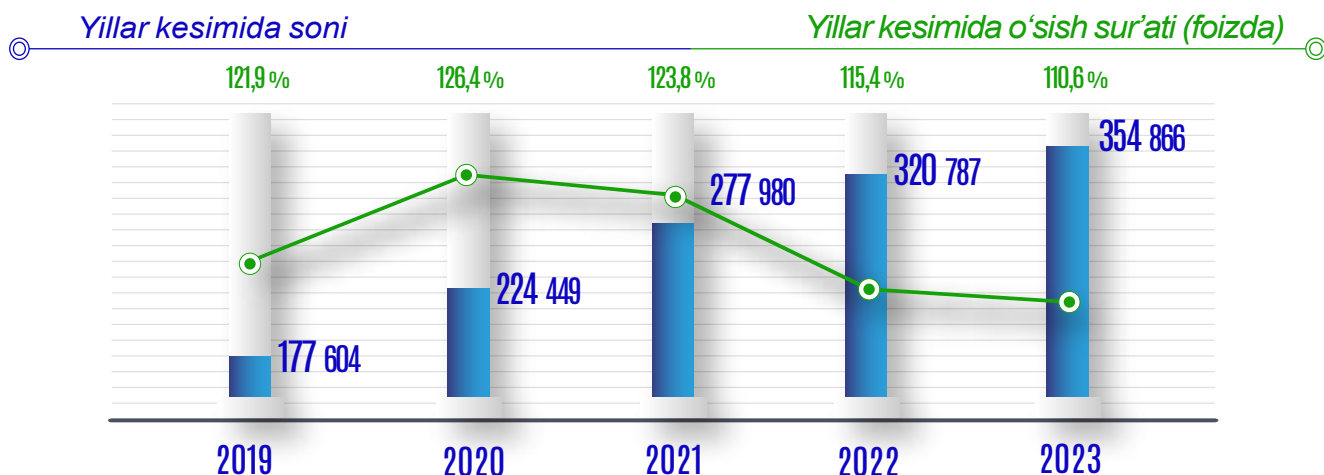

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalarini qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

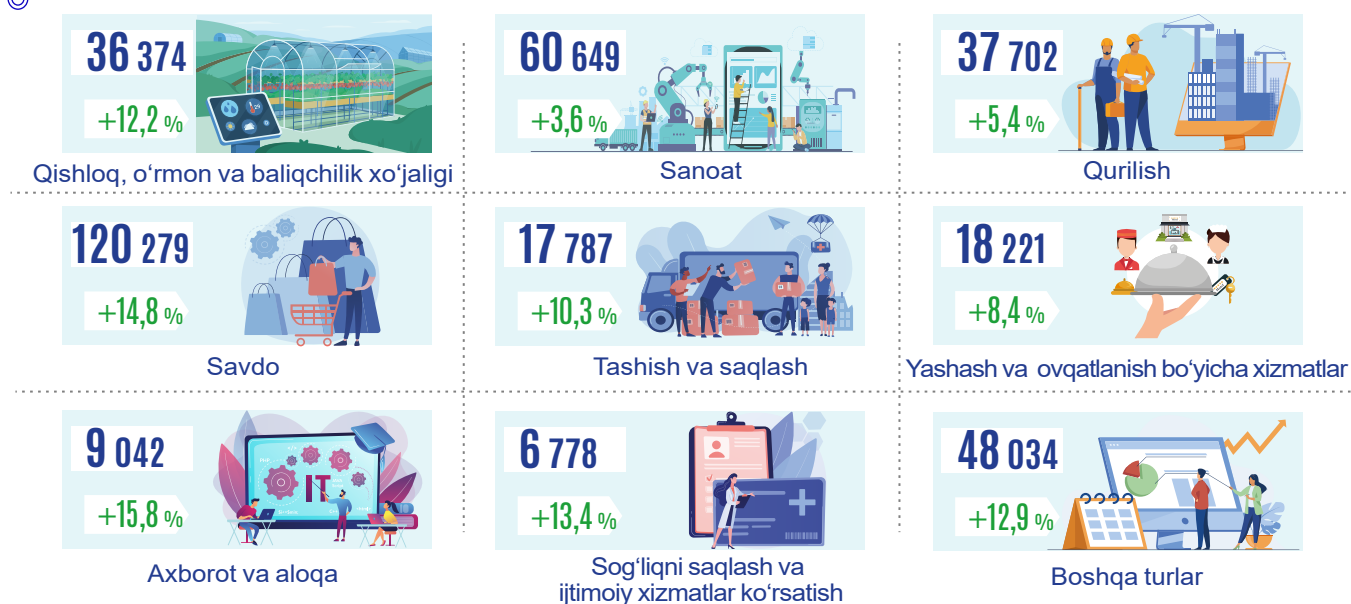
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	1 275	Andijon v.	273
Farg'ona v.	453	Qashqadaryo v.	272
Toshkent v.	447	Qoraqalpog'iston R.	257
Samarqand v.	337	Surxondaryo v.	216
Namangan v.	332	Navoiy v.	204
Xorazm v.	326	Jizzax v.	159
Buxoro v.	281	Sirdaryo v.	142

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan **507,4** mingta tijorat korxonasi va tashkilotlarining **354,9** mingtasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Sohalar kesimida o'sish sur'atlarining tahlili shuni ko'rsatdiki, eng yuqori ko'rsatkich axborot va aloqada – **115,8** foiz, savdoda – **114,8** foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlarda – **113,4** foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida – **112,2** foizni tashkil etdi.

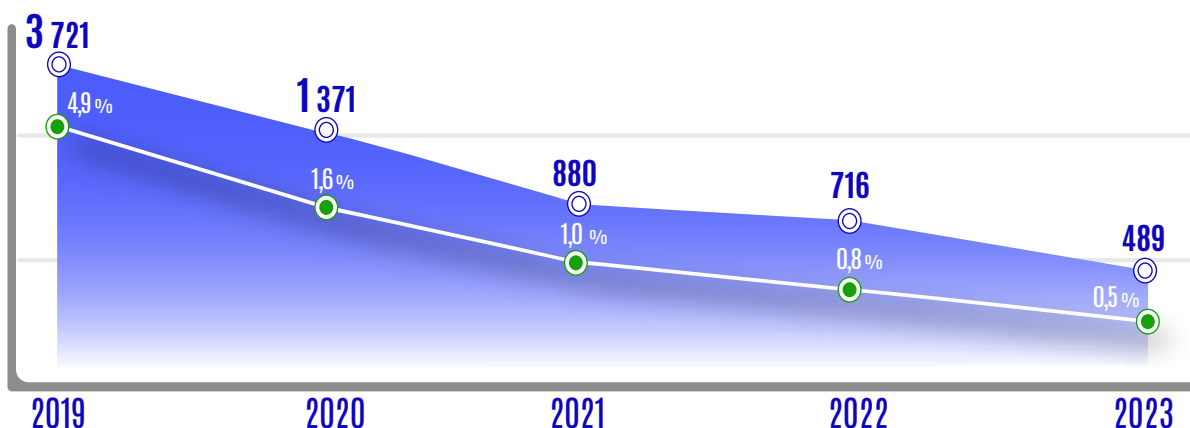
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	87 302	Qashqadaryo v.	19 464
Toshkent v.	36 568	Qoraqalpog'iston R.	16 642
Andijon v.	30 110	Jizzax v.	15 080
Samarqand v.	27 187	Xorazm v.	13 884
Farg'ona v.	25 668	Surxondaryo v.	13 207
Namangan v.	23 512	Navoiy v.	12 336
Buxoro v.	22 446	Sirdaryo v.	11 460

2023- yil yanvar holatiga ko'ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Xususiy korxonalar – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e'tirof etiladi. Xususiy korxonalar tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

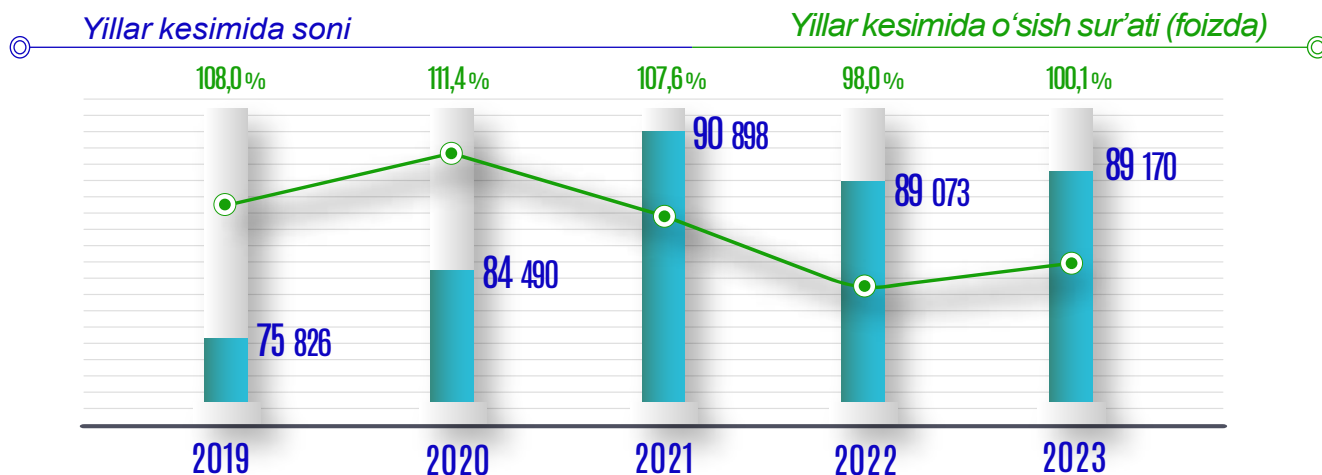
Xususiy korxonalar o'z mulkida alohida mol-mulkka ega bo'ladi, o'z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo'lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da'vogar va javobgar bo'lishi mumkin.

2023- yil yanvar oyida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni **2022-** yilning mos davriga nisbatan **17** taga, qurilish **9** taga ko'paygan.

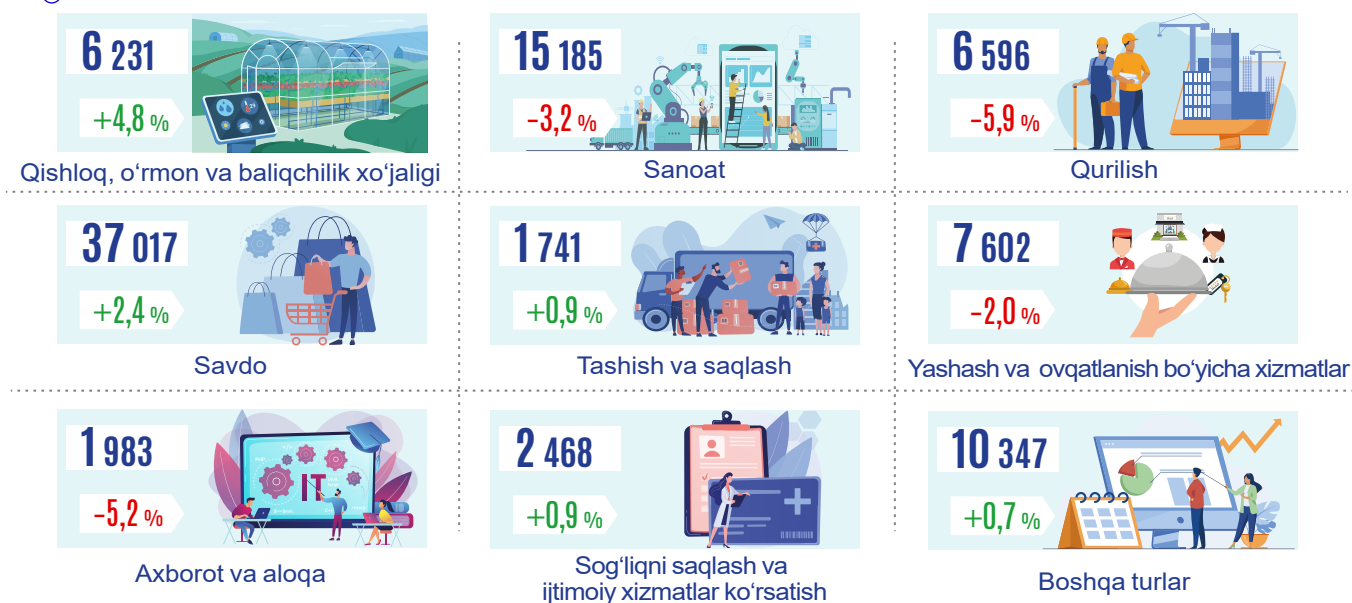
Hududlar kesimida

Qashqadaryo v.	65	Jizzax v.	42
Xorazm v.	57	Surxondaryo v.	35
Farg'ona v.	55	Namangan v.	17
Buxoro v.	51	Andijon v.	11
Navoiy v.	49	Toshkent v.	10
Toshkent sh.	49	Qoraqalpog'iston R.	3
Samarqand v.	44	Sirdaryo v.	1

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar soni o'tgan yilning mos davriga nisbatan **0,1** foizga ko'paydi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o'sish sur'atlarining o'tgan yilga nisbatan ko'payishiga qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi (**104,8** foiz), savdo (**102,4** foiz), tashish va saqlash sohalari (**100,9** foiz), viloyatlar kesimida esa – Qashqadaryo (**109,5** foiz), Samarqand (**108,4** foiz), Navoiy (**106,6** foiz) va Xorazm (**104,0** foiz) viloyatlari ta'sir ko'rsatmoqda.

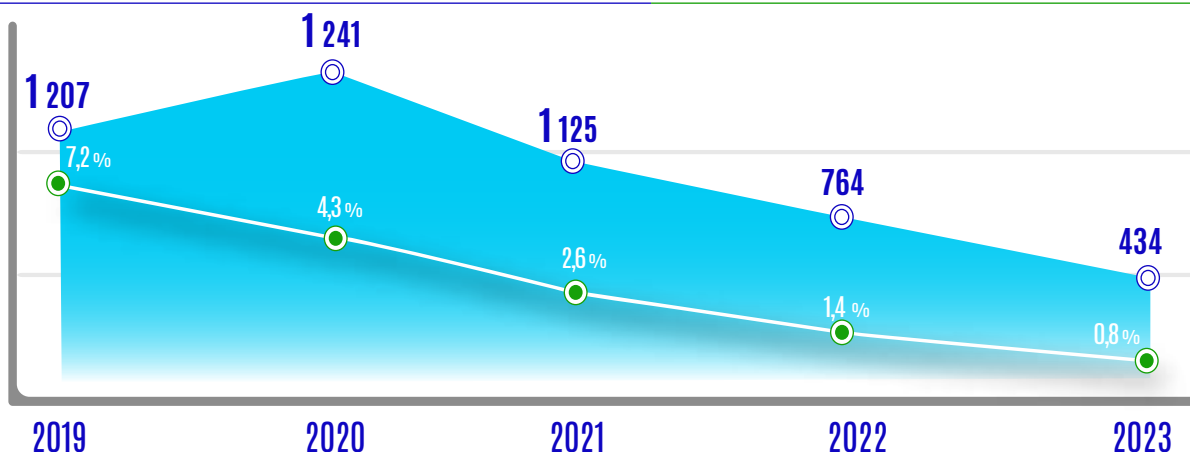
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	11 435	Navoiy v.	5 807
Farg'ona v.	11 072	Xorazm v.	5 759
Qashqadaryo v.	10 585	Andijon v.	4 283
Samarqand v.	7 971	Jizzax v.	4 193
Surxondaryo v.	6 942	Buxoro v.	3 718
Namangan v.	6 061	Qoraqalpog'iston R.	3 003
Toshkent v.	5 979	Sirdaryo v.	2 362

2023- yil yanvar holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Oilaviy korxonalar – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko'rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxonalar ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo'lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxonalar ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxonalar faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

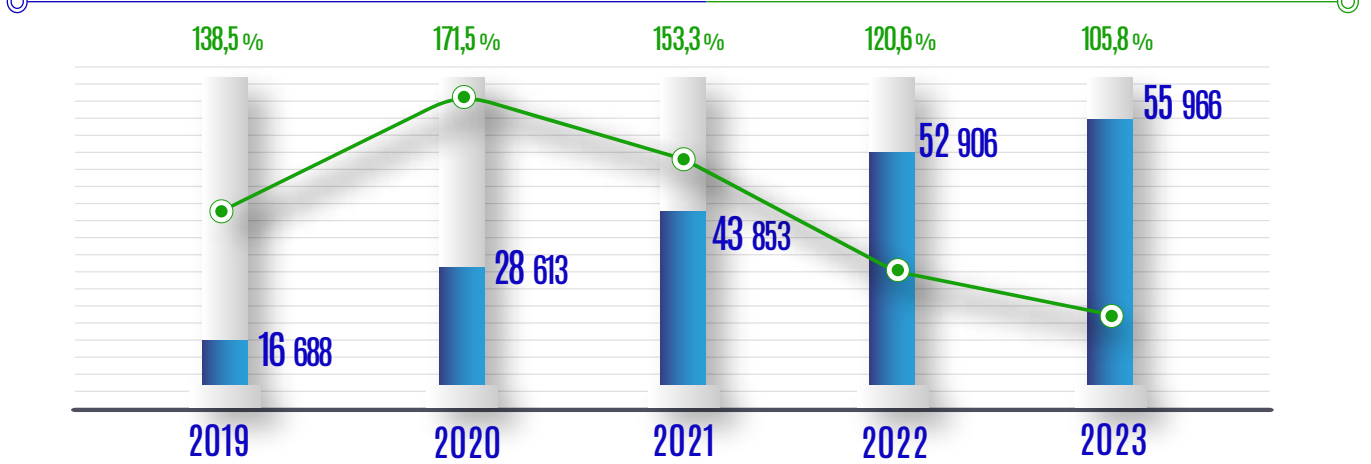
Hududlar kesimida

Samarqand v.	70	Toshkent sh.	22
Xorazm v.	59	Navoiy v.	20
Surxondaryo v.	53	Qoraqalpog'iston R.	18
Buxoro v.	47	Andijon v.	14
Farg'ona v.	36	Jizzax v.	14
Toshkent v.	33	Namangan v.	12
Qashqadaryo v.	33	Sirdaryo v.	3

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

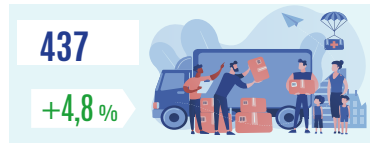
Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

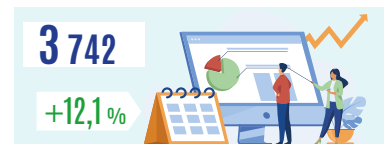
Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro'yxatidan o'tib, faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni **2023-** yil 1- fevral holatiga ko'ra **2022-** yilning mos davriga nisbatan **3 060** taga ko'paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – **16 838** tadan **18 876** taga (o'sish **2 038** taga), yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – **8 570** tadan **9 045** taga (o'sish **475** ta), sanoatda – **16 055** tadan **16 457** taga (o'sish **402** taga) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

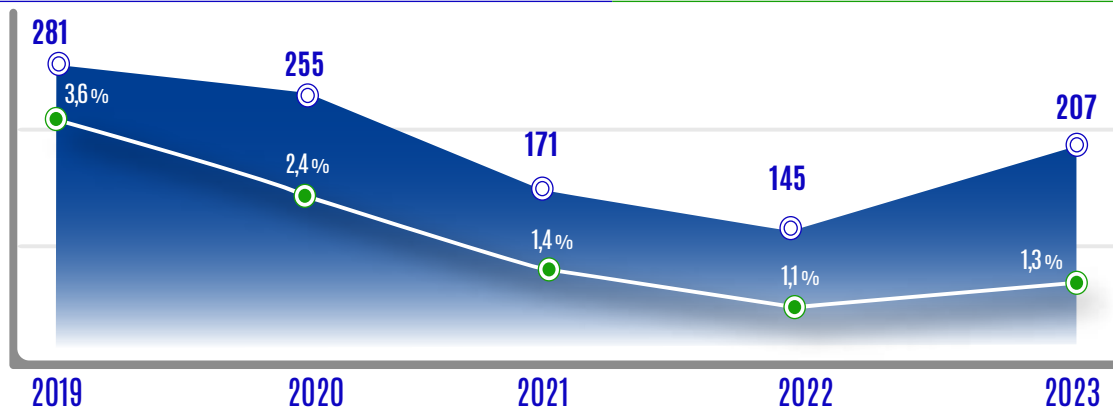
Samarqand v.	9 855	Toshkent sh.	3 561
Farg'ona v.	6 069	Buxoro v.	3 384
Surxondaryo v.	5 486	Andijon v.	2 790
Xorazm v.	5 355	Qoraqalpog'iston R.	2 136
Qashqadaryo v.	4 888	Jizzax v.	2 013
Toshkent v.	4 823	Namangan v.	1 285
Navoiy v.	3 983	Sirdaryo v.	338

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar va tashkilotlar to‘g‘risida ma‘lumot

2023- yil yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish

Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

2023- yil yanvar oyida xorijiy kapital ishtirokidagi yangi tashkil etilgan korxonalar va tashkilotlar soni o‘shish sur‘ati 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda **142.8** foizni tashkil etdi.

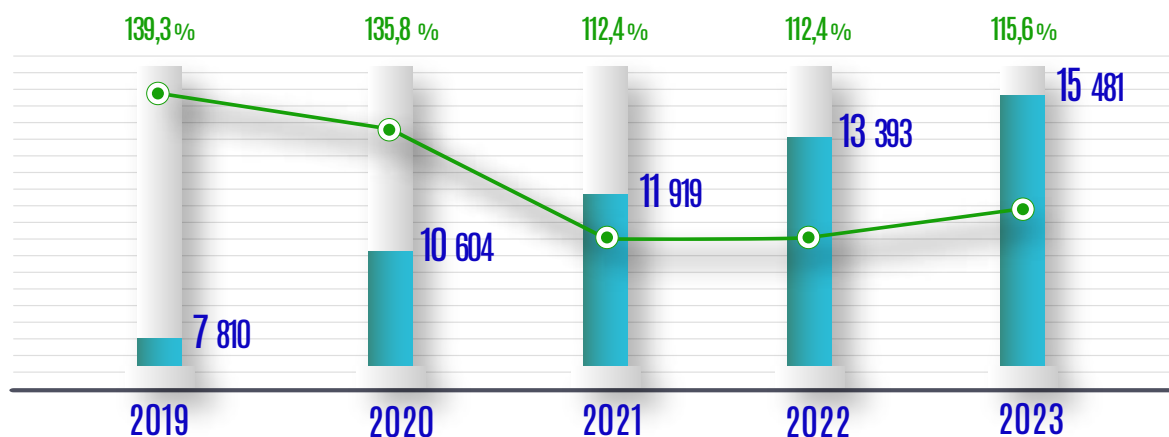
Hududlar kesimida

Toshkent sh.	147	Navoiy v.	4
Toshkent v.	14	Namangan v.	3
Surxondaryo v.	9	Qashqadaryo v.	3
Samarqand v.	6	Sirdaryo v.	2
Buxoro v.	5	Xorazm v.	2
Farg‘ona v.	4	Qoraqalpog‘iston R.	2
Andijon v.	4	Jizzax v.	2

2023-yil 1-fevral holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

745

+3,2%

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

4 237

+3,3%

Sanoat

1 227

+10,3%

Qurilish

4 720

+23,9%

Savdo

460

+27,1%

Tashish va saqlash

627

+13,4%

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

764

+90,0%

Axborot va aloqa

218

+0,5%

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish

2 483

+17,3%

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni **2.0** barobarga oshdi.

Yetakchi o'rinni **3 151** ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu respublikada xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiy sonining **20,4** foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O'zbekiston iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Turkiya (ulushi **13,9** foiz), Xitoy (ulushi **13,6** foiz), Qozog'iston (ulushi **7,9** foiz) va Janubiy Koreya (ulushi **5,8** foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Toshkent sh.	9 548	Namangan v.	309
Toshkent v.	1 633	Navoiy v.	279
Samarqand v.	683	Qashqadaryo v.	237
Surxondaryo v.	587	Jizzax v.	223
Farg'ona v.	567	Sirdaryo v.	212
Andijon v.	430	Qoraqalpog'iston R.	195
Buxoro v.	395	Xorazm v.	183

2023- yil yanvar holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonda iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo'yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o'sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O'zbekiston hukumati o'z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag'batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko'paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

O'zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo'nalishlariga e'tibor berish, qo'shni davlatlar bilan yaxshi qo'shniçilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg'araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O'zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo'lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag'batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalaridan **6 300** tasi qo'shma korxonalar, **9 181** tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to'g'ri keldi.

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo'shma korxonalar
6 262	Toshkent sh.	3 286
941	Toshkent v.	692
449	Surxondaryo v.	138
250	Samarqand v.	433
231	Farg'ona v.	336
186	Buxoro v.	209
173	Andijon v.	257
127	Namangan v.	182
118	Navoiy v.	161
100	Sirdaryo v.	112
88	Qoraqalpog'iston R.	107
86	Qashqadaryo v.	151
85	Jizzax v.	138
85	Xorazm v.	98

2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra, birlikda

qo'shma korxonalar

xorijiy korxonalar

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotni jadal o'zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to'siqlarni bartaraf etishda qat'iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko'proq e'tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko'payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog'liq.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrda mavjud bo'lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro'yxatidan o'tkazilgan hamda moliya-xo'jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to'g'risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro'yxatdan o'tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko'rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro'yxatdan o'tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxonalar va mikrofirmalar – O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora-tadbirlari to'g'risida" 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo'lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo'limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- fevral holatiga ko'ra (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo'mitasining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so'ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo'yilgan.

Statistik registrlarni yuritish va tizimli xizmat ko'rsatish boshqarmasi
Tel.: 71 202-80-90 (91)